

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoPr/5/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715200797
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8715200797.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Diany Vlčkovej v spore žalobcu E. X. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., W. XX/XX, zast. JUDr. Jozefom Urbánkom, advokátom, AK Košice, Mlynárska 19, proti žalovanému X.. Q. Q. XXXXXXXX, zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 40/93, Poprad, v konaní o náhradu mzdy s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 30.5.2017č. k. 13C/28/2015-247 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o čiastočnom zastavení konania, a ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá.

Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súdu 1. inštancie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie náhrady mzdy vo výške 39.226,23 eur, úroku z omeškania zo sumy 11.893,23 eur a úroku z omeškania zo sumy 269,- eur od 11.9.2014 do zaplatenia. Zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady mzdy vo výške 36.857,77 eur za obdobie 7/2011 - 8/2014 s príslušným úrokom z omeškania, vrátane náhrady za dovolenku za rok 2014 a 2015 spolu s úrokom z omeškania z vyplnenej náhrady mzdy za obdobie 8/2014 - 11/2016 a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v časti o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru v rozsahu 100 % a v časti uplatnených mzdových nárokov v rozsahu 54 %.

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že rozsudkom zo dňa 24.4.2012 pod sp. zn. 13C/99/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 2CoPr/6/2013 zo dňa 9.7.2014 bolo vyhovené žalobe žalobcu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru žalobcu u žalovaného výpoveďou zo dňa 28.12.2010. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 8.8.2014. Zároveň uvedeným rozsudkom súd prvej inštancie vylúčil nároky žalobcu na náhradu mzdy na samostatné konanie.

3. Žalovaný neprideľoval prácu žalobcovi od 1.4.2011 a ani mu nevyplácal mzdu. V priebehu konania súdu prvej inštancie žalobca urobil niekoľko úprav žaloby, na základe ktorých žiadal zastaviť konanie ohľadom sumy 39.226,23 eur pozostávajúcej z časti nároku na náhradu mzdy vo výške 2.057,75 eur, nárokov na trinásty a štrnásty plat za obdobie do 8.8.2014, nároku na náhradu za dovolenku za obdobie do 8.8.2014 zo sumy 27.333,- z titulu náhrady mzdy pri prekážkach v práci, ktorá bola žalobcovi uhradená dňa 10.3.2017, v časti nároku na trinásty a štrnásty plat od 9.8.2014, v časti nároku za nevyčerpanú dovolenku v sume 7,33 eur a úroku z omeškania zo sumy 269,- eur. Po uvedených čiastočných späťvzatiach si uplatnil nárok na zaplatenie náhrady mzdy za obdobie do 8.8.2014 v sume 34.905,25 eur

brutto, nárok na trinásty a štrnásty plat za uvedené obdobie vo výške 3.408,- eur s príslušenstvom, na úrok z omeškania zo sumy 27.333,- eur, nárok na trinásty a štrnásty plat za obdobie od 9.8.2014 v sume 4.399,- eur a náhradu za nevyčerpanú dovolenku za obdobie rokov 2014 a 2015 v sume 1.952,52 eur.

4. Keďže k skončeniu pracovného pomeru došlo na základe výpovede zo dňa 28.12.2012 s poukazom na ust. § 252g Zákonníka práce, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.9.2011, právne nároky vyplývajúce z neplatného skončenia pracovného pomeru súd prvej inštancie posudzoval podľa právneho predpisu účinného, keď žalovaný dal žalobcovi výpoveď. V zmysle ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.8.2011 bolo možné na žiadosť zamestnávateľa znížiť alebo nepriznať náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov, a preto neprichádzala do úvahy požiadavka žalovaného o nepriznanie náhrady mzdy už za časť 9 mesiacov. Žiadosť žalovaného na nepriznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov súd prvej inštancie vyhodnotil za nedôvodnú s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6Cdo 157/2010, zo záverov ktorých vyplýva, že iba samotná okolnosť, či sa žalobca po dobu trvania sporu o neplatnosť pracovného pomeru zamestnal alebo nie, nemôže byť dôvodom pre nepriznanie náhrady mzdy. Poukázal na to, že žalobca po celé obdobie ani nebol zamestnaný v pracovnom pomere, ale iba na základe dohôd o pracovnej činnosti a vykonaní práce, ktoré boli uzatvárané príležitostne s poukazom na jeho športovú činnosť. Dôvodom na zníženie, resp. nepriznanie náhrady mzdy nie je ani skutočnosť, že žalobca po určitú dobu poberal podporu v nezamestnanosti, resp. dávku v hmotnej núdzi, pretože ide o dávky sociálne a nemožno ich považovať za náhradu mzdy.

5. Pokiaľ ide o započítaciu námietku vznesenú žalovaným, ktorou žiadal započítať nárok na vrátenie odstupného vo výške 4.517,50 eur, túto vyhodnotil za nedôvodnú s poukazom na premičanie pohľadávky žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia.

6. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti priznal žalobcovi nárok na náhradu mzdy od 15.6.2011 (po ukončení práceneschopnosti) do 8.8.2014 vo výške 34.905,25 eur, pričom pri výpočte vychádzal z dokladov o výške funkčného platu u žalobcu za jednotlivé obdobia s poukazom na ust. § 29 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z..

7. Zamietol nárok žalobcu na zaplatenie trinásteho a štrnásteho platu tak za obdobie 8.8.2014, ako aj po tomto období s poukazom na ust. § 20 zákona č. 553/2003 Z. z., z ktorého vyplýva, že nejde o nárok obligatórne vyplývajúci z tohto zákonného ustanovenia, ale o fakultatívny nárok, ktorý zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi, pričom je ponechané na vôli zamestnávateľa, či, v akom rozsahu a za splnenia akých kritérií zamestnancovi odmenu poskytne. Zároveň priznal žalobcovi nárok na náhrady za nevyčerpanú dovolenku za obdobie od 9.8.2014 do 31.12.2014 vo výške 558,42 eur a za rok 2015 vo výške 1.394,10 eur. Súd prvej inštancie sa v tomto prípade nestotožnil s vyjadrením žalovaného, že nárok za nevyčerpanú dovolenku za uvedené obdobie má byť posudzovaný obdobne, ako keď sa uplatňuje nárok za nevyčerpanú dovolenku za obdobie, kým bol vedený spor o neplatnosť pracovného pomeru. Poukázal v tomto prípade na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Cdo/6/2008, z ktorého vyplýva, že zamestnancovi nárok na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku neprináleží za obdobie, kým nie je právoplatne rozhodnuté o neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Pokiaľ žalovaný v období po 9.8.2014, kedy už bolo právoplatne rozhodnuté o neplatnosti skončenia pracovného pomeru, neprideľoval žalobcovi prácu, považuje sa takáto okolnosť za prekážku v práci na strane zamestnávateľa v zmysle ust. § 144a ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého sa aj takáto doba posudzuje ako výkon práce, a to aj z hľadiska vzniku nároku na dovolenku. Zároveň žalobcovi priznal nárok na zaplatenie úroku z omeškania z uplatnenej náhrady mzdy za obdobie do 8.8.2014 odo dňa nasledujúceho po splatnosti mzdy a z náhrady mzdy po 8.8.2014, ktorú žalovaný vyplatil žalobcovi dňa 10.3.2017 priznal nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti mzdy do dátumu jej úhrady. Pokiaľ išlo o nároky na náhradu za nevyčerpanú dovolenku, dospel k záveru, že tieto sú splatné v najbližšom výplatnom termíne v nasledujúcom roku, a preto pri týchto položkách priznal úrok z omeškania od 11.1.2015, resp. 11.1.2016. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 C.s.p. a v časti konania o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pokiaľ ide o mzdové nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru, tieto si pôvodne uplatnil v rozsahu 83.891,- eur, pričom jeho nárok nebol dôvodný ohľadom sumy 19.700,23 eur, čo predstavuje 23 % z pôvodne uplatneného nároku, preto žalobcovi patrí nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdielu úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 54 % (úspech 77 % a neúspech 23 %).

8. Proti tomuto rozsudku v časti priznania nároku na náhradu mzdy v sume 34.905,25 eur s príslušenstvom, podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný a žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že sa vyporiadal iba s dvoma dôvodmi pre zníženie náhrady mzdy, avšak nevyporiadal sa s dôvodom uvádzaným žalovaným, že konanie o neplatnom skončení pracovného pomeru prebiehalo niekoľko rokov a išlo o mimoriadne náročný právny spor, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Cdo/689/2015 zo dňa 28.9.2016, ktorým bolo rozhodnuté o dovolaní žalovaného, bol prijatý ako judikát. Zastáva stanovisko, že v napadnutom rozsudku absentuje vysvetlenie, ako sa súd prvej inštancie vyporiadal jedným z troch dôvodov pre zníženie náhrady mzdy. Taktiež poukázal na to, že pri náhrade mzdy za obdobie neplatného skončenia pracovného pomeru mal súd aplikovať ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom ku 9.8.2014, a teda nemal priznať žalobcovi náhradu mzdy za obdobie presahujúce 36 mesiacov. Zotrvával na tvrdení, že nie je dôvodné priznanie nároku žalobcovi pozostávajúce z náhrady za nevyčerpanú dovolenku za obdobie po 9.8.2014 majúca za to, že v súlade s ust. § 142 ods. 3 Zákonníka práce zamestnancovi patrí iba náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku za predpokladu, že nemohol vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa. Okrem iného pre vznik nároku na dovolenku nebola splnená ani ďalšia podmienka, a to skutočný výkon práce, ku ktorému za rozhodné obdobie reálne nedošlo.

9. Žalobca k odvolaniu žalovaného uviedol, že tento hrubým spôsobom nerešpektoval právoplatné rozhodnutie súdu, že jeho pracovný pomer trvá a v období od 8.8.2014 do 30.11.2016 mu neprideloval prácu a ani neurčil čerpanie dovolenky, preto nemal inú možnosť, ako domáhať sa finančného plnenia za nevyčerpanú dovolenku počas tzv. prekážok v práci na strane zamestnávateľa. Zároveň nevidel dôvod na zníženie náhrady mzdy za obdobie presahujúce 12 mesiacov. Zdôraznil, že náhrada mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru má vo vzťahu k zamestnancovi satisfakčný charakter a vo vzťahu k zamestnávateľovi sankčný charakter za to, že porušil zákon. Žalovaný svojím dobrovoľným konaním nedodrжал zákonný spôsob ukončenia pracovného pomeru, a preto musí znášať dôsledku svojho neuváženeho a nezákonného konania.

10. Odvolací súd vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len C.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, okrem výroku o čiastočnom zastavení konania a zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, v zmysle zásad vyjadrených v ust. § 379 - § 381 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

11. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo nepochybne preukázané, že žalovaný výpoveďou zo dňa 28.12.2010 skončil so žalobcom pracovný pomer neplatne s poukazom na právoplatné rozhodnutie súdu zo dňa 24.4.2012 pod sp. zn. 13C/99/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 9.7.2014 pod sp. zn. 2CoPr/6/2013 s dátumom právoplatnosti 8.8.2014. Na základe uvedenej výpovede malo dôjsť k skončeniu pracovného pomeru ku dňu 31.3.2011 a od 1.4.2011 už žalovaný neprideloval žalobcovi ďalej prácu a ani mu nevyplácal mzdu. Keďže žalobca bol práceneschopný do 15.6.2011, po čiastočných späťvzatiach žaloby si uplatnil nárok na náhradu mzdy za obdobie od 15.6.2011 do 8.8.2014 v súlade s ust. § 29 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z. vo výške funkčného platu preukázaného v jednotlivých obdobiach na základe predložených platových dekrétov v celkovej výške 34.905,25 eur.

12. Súd prvej inštancie postupoval správne pokiaľ o mzdových nárokoch žalobcu z neplatného skončenia pracovného pomeru rozhodol podľa ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.8.2011, a to s poukazom na ust. § 252g Zákonníka práce, v zmysle ktorého je potrebné právne nároky vyplývajúce z neplatného skončenia pracovného pomeru posudzovať podľa právneho predpisu účinného v čase, keď žalovaný dal žalobcovi výpoveď v danom prípade dňa 28.12.2010. V zmysle ust. § 79 ods. 2 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.8.2011 bolo možné na žiadosť zamestnávateľa znížiť alebo nepriznať náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov.

13. Odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že nie sú splnené podmienky pre nepriznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov.

14. V danom prípade odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2007 pod sp. zn. 4Cdo/327/2006, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že k primeranému zníženiu

alebo nepriznaniu náhrady mzdy môže súd pristúpiť iba vtedy, ak sa zamestnanec zapojil alebo mohol zapojiť do práce u iného zamestnávateľa za podmienok v zásade rovnocenných alebo výhodnejších, než by mal pri výkone práce podľa pracovnej zmluvy, kedy mu zamestnávateľ prácu prideloval.

15. Ak by sa zamestnanec zapojil alebo mohol zapojiť do práce u iného zamestnávateľa za podmienok nezodpovedajúcim tým, za ktorých by vykonával prácu u svojho zamestnávateľa, ktorý s ním neplatne rozviazal pracovný pomer, nebolo by z hľadiska účelu poskytovanej náhrady možné od zamestnanca spravodlivé požadovať, aby sa do takejto práce vôbec zapojil, a ak, tak napriek tomu urobil, nemôže to viesť k záveru, že má byť požadovaná náhrada mzdy znížená, alebo dokonca nepriznaná.

16. Zároveň z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/157/2010 vyplýva, že súd môže na žiadosť zamestnávateľa náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, príp. vôbec nepriznať len výnimočne, a to v prípadoch, ak výkon práva na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru zaručeného ust. § 79 ods. 1 Zákonníka práce, by bol v rozpore s dobrými mravmi v zmysle čl. 2 Zákonníka práce. Takýto výklad je ústavne súladný z dôvodu, že rešpektuje najvšeobecnejšiu hodnotu právneho štátu, a to hodnotu spravodlivosti. Tejto hodnote zodpovedá poskytnutie ochrany proti bezpráviu a naplnenie všeobecných právnych zásad, podľa ktorých každý je povinný znášať dôsledky svojho protiprávneho konania a nikto nemôže mať prospech z vlastnej nepoctivosti.

17. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd stotožnil so závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie, že dôvodom pre nepriznanie náhrady mzdy nemôže byť iba samotná okolnosť, či sa žalobca po dobu trvania sporu o neplatnosť z pracovného pomeru zamestnal alebo nie. Zároveň bolo v konaní preukázané, že počas trvania sporu žalobca ani nebol zamestnaný v pracovnom pomere, ale iba na základe dohôd o pracovnej činnosti a vykonaní práce, ktoré boli uzatvárané iba príležitostne v súvislosti so športovou činnosťou žalobcu. Taktiež dôvodom na zníženie, príp. nepriznanie náhrady mzdy nie je ani skutočnosť, že po určitú dobu poberal podporu v nezamestnanosti, príp. dávku v hmotnej núdzi, pretože ide o dávky sociálneho charakteru, ktoré nemožno považovať za náhradu mzdy.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6Cdo/157/2010 vyplýva jednoznačný záver, že dôvodom pre nepriznanie náhrady mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov nemôže byť samotná dĺžka trvania sporu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru.

19. Keďže žalovaný svojim protiprávnym konaním zavinil vedenie uvedeného sporu a neuznávaním jeho nezákonnosti podávaním riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov ovplyvnil dĺžku jeho trvania, pričom závery odvolacieho, ako aj dovolacieho konania boli totožné so závermi konania pred súdom prvej inštancie, preto odvolací súd nevidí dôvod na obmedzenie jeho povinnosti znášať dôsledky svojho protiprávneho konania počas celej doby jeho trvania a mať tak prospech z vlastnej nepoctivosti.

20. Súčasne za nedôvodnú považuje námietku žalovaného voči priznanému nároku na náhradu za nevyčerpanú dovolenku za obdobie od 9.8.2014 do 31.12.2015 vo výške 1.952,52 eur. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že tento nárok má byť posudzovaný obdobne, ako keď sa uplatňuje nárok za nevyčerpanú dovolenku za obdobie sporu o neplatnosť pracovného pomeru. Tak, ako to konštatoval súd prvej inštancie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo/6/2008, zamestnancovi neprináleží nárok na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku iba za obdobie, kým nie je právoplatne rozhodnuté o neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

21. Pokiaľ žalovaný v období po 9.8.2014, kedy už bolo právoplatne rozhodnuté o neplatnosti skončenia pracovného pomeru, neprideloval žalobcovi prácu, považuje sa takáto okolnosť za prekážku v práci na strane zamestnávateľa a podľa § 144a ods. 1 Zákonníka práce, sa aj takáto doba posudzuje ako výkon práce, a to aj z hľadiska vzniku nároku na dovolenku.

22. Pokiaľ žalobca od 9.8.2014 nevykonával prácu podľa pracovnej zmluvy pre prekážky v práci na strane žalovaného ako zamestnávateľa, ktorý mu prácu neprideloval napriek právoplatnému rozhodnutiu, že pracovný pomer trvá, patrí mu náhrada za nevyčerpanú dovolenku, keďže sa toto obdobie posudzuje ako výkon práce a žalovaný mu v zmysle ust. § 111 ods. 1 Zákonníka práce v rozhodnom období čerpanie dovolenky neurčil.

23. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti v súlade s ust. § 387 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 396 v spojení s ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a úspešnému žalobcovi voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých v súlade s ust. § 262 Civilného sporového poriadku rozhodne súd prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).